

судів постанов органів дізнання і досудового слідства та прокурорів [5, с. 210].

Кожна функція правоохоронних органів реалізуються в конкретних діях суб'єктів, що здійснюють цю діяльність.

Таким чином, значна роль у зміцненні правопорядку, законності та справедливості належить саме правоохоронним органам. Пропонуємо законодавчо закріпити визначення поняття правоохоронних органів. Вважаємо, що розуміння завдань та функцій правоохоронних органів ускладняється законодавчою невизначеністю цих понять.

Література

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. Дата оновлення 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text>

2. Шоптенко С.С. Щодо змісту поняття «правоохоронний орган». Прикарпатський вісник. 2017. № 3. С. 106-110.

3. Гаруст Ю.В., Мельник В.І. Правоохоронні органи на захисті економічної безпеки України: адміністративно-правовий аспект: монографія. Суми: Видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2019. 256 с.

4. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 груд. 1993 р. № 3781-ХІІ. Дата редакції від 24.11.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text>

5. Резнік О.М. Мета, завдання та функції правоохоронних органів, які забезпечують економічно-фінансову безпеку України. Порівняльно-аналітичне право. 2018. С. 208-211.

6. Семко М.О. Роль правоохоронних органів у демократичній державі. URL: [Siemko_Rol_pravookhoronnykh_orhaniv_2022.pdf](https://kpi.kharkov.ua/Siemko_Rol_pravookhoronnykh_orhaniv_2022.pdf) (kpi.kharkov.ua)

7. Забезпечення прав людини у правоохоронній діяльності: навч. посіб. 2-е вид. перероб. і доп. / кол. авт.; за ред. д.ю.н., доц. В.О. Боняк. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2018. 260 с.

УДК 343.55(477)(043.2)

Цепенда Д.П., здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня,

Ющик О.І., к.ю.н.,

Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича,
м. Чернівці, Україна

ПРОТИДІЯ ДИТЯЧІЙ ПРОСТИТУЦІЇ

Для того, щоб протидіяти будь-чому, потрібно знати причину зародження проблеми. Тому, щоб протидіяти дитячій проституції, потрібно розібратися, як вона зароджується.

Через девіантну поведінку дітей, яка полягає у вживанні алкоголю, наркотиків, ранні сексуальні стосунки, прояви вандалізму, зростає кількість кримінальних правопорушень, які вчинені неповнолітніми (дітьми), в тому числі й проституція.

Осіб, які не досягли повноліття, в першу чергу, до вчинення статевих злочинів, в тому числі, й дитячої проституції, спонукає їхній спосіб життя – стрімке зростання бродяжництва та дитячої безпритульності, особи саме такого способу життя найчастіше стають як жертвами, так і правопорушниками.

Дитяча проституція обумовлена досить широким причинним комплексом, але в кінцевому результаті всі ці причини за своїми якісними критеріями закономірно і беззаперечно акумулюються та беруть початок саме в сім'ї, в родинних відносинах. І саме ці відносини є основою їх взаємозв'язку і взаємообумовленості [1, с. 273].

Тому до основних причин дитячої проституції слід віднести: насильство в сім'ї, скрутне матеріальне становище, що змушують дітей заробляти у такий спосіб, примушування з боку батьків чи осіб, які виконують їхні обов'язки, відсутність необхідного виховання, вплив ЗМІ, неправильне розуміння підлітка про статеві відносини.

Разом із тим, є низка нормативних-правових актів, якими передбачені способи та методи протидії злочинності неповнолітніх, у тому числі й дитячій проституції.

Згідно Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства – кожна дитина має право захисту з боку своєї сім'ї, суспільства та держави, яких потребує її статус як неповнолітньої особи [2].

Конвенцією ООН про права дитини передбачено, що країни-учасники зобов'язані захищати дитину від всіх форм сексуальної експлуатації та сексуального розбещення. З цією метою вони повинні приймати на національному двосторонньому і багатосторонньому рівнях необхідні заходи для запобігання схилянню або примушування дитини до будь-якої незаконної сексуальної діяльності використання в цілях експлуатації дітей в проституції у іншій незаконній практиці, у порнографії [3].

Згідно із Законом України «Про органи і служби у справах неповнолітніх», суб'єктами запобігання злочинності неповнолітніх є такі державні органи: центральний орган виконавчої влади, уповноважені підрозділи органів Національної поліції, приймальники-розподільники для дітей органів Національної поліції, школи соціальної реабілітації та професійні училища соціальної реабілітації органів освіти; центри медико-соціальної реабілітації дітей закладів охорони здоров'я; спеціальні виховні установи Державної кримінально-виконавчої служби України;

притулки для дітей; центри соціально-психологічної реабілітації дітей; соціально-реабілітаційні центри (дитячі містечка).

Тож до запобігання вчинення даного виду злочинів слід віднести дії, спрямовані на зменшення негативного впливу криміногенних чинників, а також заходи, скеровані на конкретних осіб з девіантною або злочинною поведінкою з метою недопущення виникнення антисуспільної мотивації.

З практичної роботи щодо здійснення профілактики у сфері секс-бізнесу можна виокремити, що серед пріоритетних завдань, що здійснюють державні соціальні служби, окремий напрямок із профілактики проституції відсутній. Можна виділити лише окремі випадки здійснення такої роботи в контексті реалізації окремих програм, спрямованих на інші групи девіантної поведінки. Ряд таких програм набули загальнодержавного рівня, оскільки вони були затверджені на рівні уряду і мають часткове фінансування з державного бюджету [4].

Враховуючи вищенаведене слід зробити висновок, що протидія дитячій проституції відбувається постійно та передбачена законодавством, а тому важливим є дотримання законодавчих норм, що регулюють захист дітей, а також створення належних механізмів їх забезпечення всіма суб'єктами запобігання злочинності неповнолітніх.

Література

1. Шевчук Т.А. Щодо основних причин дитячої проституції, як негативного соціального явища, в сучасному суспільстві. *Форум права*. 2016. № 3. С. 273–276.

2. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства. Документ № 994_927. Ратифікація від 20.06.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text

3. Конвенція про права дитини. Документ № 995_021. Редакція від 20.11.2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text

4. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С. Школа проти СНІДу. Профілактика ризикованої поведінки: посібник для вчителя. Київ: Алатон, 2004. 256 с.